

Van “Alblasserdam actief, doen we samen” naar “Sport en Bewegen versterkt in Alblasserdam” Herijking Sportakkoord 2023-2026

1. Inleiding

Dit document omschrijft de herijking van het Alblasserdamse Sportakkoord 1 naar Sport- en Beweegakkoord 2 en moet samen met de originele tekst van het Sportakkoord 1 gelezen worden (bijlage). Wij hebben ervoor gekozen om een eerste document op hoofdlijnen op te stellen in afwachting van het in september 2023 te bepalen integrale plan omtrent SPUK/GALA voor de gemeente Alblasserdam. Op basis van dit plan zal het hier gepresenteerde herijkingsdocument na september 2023 verder uitgebreid worden tot een volledig Sport- en Beweegakkoord 2. In dit document zullen de actiepunten ook verder worden geconcretiseerd.

Alle in de door de overheid bepaalde doelstellingen van Sport- en Beweegakkoord 2 zijn in ons herijkingsdocument opgenomen met uitzondering van het thema topsport. Het is een bewuste afweging om binnen de gemeente Alblasserdam geen bijzondere aandacht aan dit thema te besteden.

2. Korte terugblik Sportakkoord 1 “Alblasserdam actief, doen we samen”

Alblasserdam heeft een divers samengestelde kernteam (zie kader 1) die de regie voert over het Sportakkoord. Het Sportakkoord beschrijft de gezamenlijke ambities van alle deelnemende partners in Alblasserdam om meer mensen met plezier te kunnen laten sporten en bewegen. In het kernteam is de reflectietool Sportakkoord gebruikt om de samenwerking en uitvoering te evalueren en te kijken waar nog winst te behalen is (zie kader 2). In de uitvoering van het Sportakkoord zijn veel resultaten behaald waarbij sport als middel is ingezet om maatschappelijke doelen te bereiken. Zie kader 3 voor een selectie uit de resultaten. Het kernteam is er trots op dat ze in de Coronatijd snel konden schakelen om onderstaande resultaten te boeken.

Kader 1: Kernteam

- Alblasserdamse Beweeg en Cultuurteam (ABC)
- Alblasserdamse Tennisvereniging (ATV)
- Badmintonclub Alblasserdam (BCA)
- Gemeente Alblasserdam
- Global Fitness
- GGD / JOGG-regisseur
- Alblasserwaardse Hockeyvereniging Souburgh
- KDO gymnastiekvereniging
- OZHW, vakleerkracht bewegingsonderwijs
- Stichting Welzijn Alblasserdam (SWA)
- Wasko Kinderopvang
- Coördinator sport & preventie, verenigingsadviseur

Kader 2: Ontwikkelpunten

- Communicatieplan t.b.v. informeren en betrekken partners en inwoners
- Meer organisaties/sportverenigingen betrekken/activeren
- Meer focus op vitale sportaanbieders / clubondersteuning
- Professionele ondersteuning van verenigingsadviseur / coördinator sport & preventie om daadkracht te vergroten
- Inzetten om meer verbinding & samenwerking
- Doelen meetbaar formuleren en monitoren, toetsingsmodel
- Inbedding in het beleid van de gemeente

Kader 3: Successen Sportakkoord Alblasserdam

- Sport- en leefstijl programma voor hangjongeren
- Valpreventieprogramma ouderen
- Sportpas (JOS) voor kinderen in armoede
- 18+ regeling om te sporten
- Gestart als JOGG-gemeente
- Gestart met MQ-scan op basisscholen om motorische beweegvaardigheid te meten
- Aangesloten bij Uniek sporten
- Versterken van ondersteuningsstructuur voor vitale clubs door aanstellen van een verenigingsondersteuner vanaf 2023.

Herijkingsproces

Bij de herijking van het Alblasserdamse Sportakkoord wordt zichtbaar gestreefd naar het betrekken van het merendeel van de sportclubs en maatschappelijke partners. Dit was onder andere duidelijk zichtbaar in de kick-off bijeenkomst in maart 2023, die in het kader van de herijking was georganiseerd. Hierbij was een groot aantal partijen aanwezig. Denk hierbij aan de sportverenigingen en sportaanbieders, wethouders en raadsleden, scholen, kinderopvang, jongerenwerk en maatschappelijke organisaties als de voedselbank. Tijdens de avond is er om input van deze partijen gevraagd. Tijdens de tweede bijeenkomst in juni 2023 is ingezet op lokaal draagvlak, commitment voor en concretisering van het Sportakkoord. Dit wordt ook tijdens de looptijd van het Sportakkoord gewaarborgd. Lokale partners zullen op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen binnen het Sportakkoord door o.a. een nieuwsbrief en diverse contactmomenten. Daarnaast zorgt het kernteam ervoor dat zij telkens evalueren of zij nog een goede representatie zijn van alle betrokken

partijen/type organisaties op basis van ambities.

4. Integrale samenwerking

In Alblasserdam is het nog een uitdaging om 'de betekenis van sport en bewegen' zichtbaarder te maken. In het Sport- en Beweeg akkoord Alblasserdam sluiten we aan bij het collegeprogramma van de Gemeente waarin het accent "Fit en Groen" centraal staat. Ook is dit Sport- en Beweegakkoord onderdeel van het integrale plan SPUK/Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), want Sport en Bewegen staat niet op zichzelf, maar is verbonden met veel beleidsterreinen, waaronder onderwijs, gezondheid, welzijn en zorg. Om meer betekenis te geven aan Sport en Bewegen is integrale samenwerking tussen alle partijen nodig. De ambities uit het Sport- en Beweegakkoord worden jaarlijks door het kernteam geconcretiseerd in een activiteitenplan, in afstemming met de andere gezondheidsthema's. De coördinator sport en preventie is de verbinder tussen de verschillende onderdelen. Zijn rol is om partijen actief op de hoogte te houden van de ontwikkelingen en actief te zoeken naar samenwerkingen waar sporten en bewegen als middel kan worden ingezet voor de ontwikkeling van positieve gezondheid. Andere lokale verbinders zijn het ABC-team en de JOGG-regisseur.

5. Alblasserdam in cijfers

Om de impact van het Sportakkoord te kunnen monitoren wordt door o.a. de GGD elke 4 jaar per leeftijdsgroep een gezondheidsmonitor afgenomen. Deze cijfers gebruiken we als 0-meting, maar ook om focus aan te brengen op onze doelen, die verder worden uitgewerkt in de activiteitenplannen in het najaar.

Beweegcijfers gemeente Alblasserdam vs Regio ZHZ: Bron GGD gezondheidsmonitoren 2020, 2021 en 2022

Volwassenen	Alblasserdam	ZHZ	Kinderen/Jongeren	Alblasserdam	ZHZ
Voldoet aan de beweegrichtlijn 19-65 jaar	48%	50%	Beweegt/sport min. 1 uur p.d. 0-12 jaar	41%	35%
Laag opgeleid 19-65 jaar	44%		Beweegt/sport min. 1 uur p.d. 0-4 jaar	66%	64%
Midden opgeleid 19-65 jaar	50%		Beweegt/sport min. 1 uur p.d. 4-12 jaar	29%	24%
Hoog opgeleid 19-65+	51%		Zwemdiploma's 4-12 jarigen	62%	69%
Voldoet aan de beweegrichtlijn 65+	29%	32%	Beweegt min. 1 uur p.d. 13-jarigen	29%	15%
Laag opgeleid 65+	26%		Beweegt min. 1 uur p.d. 15-jarigen	25%	16%
Midden opgeleid 65+	38%		Beweegt min. 1 uur 5 of meer dagen per week 13- jarigen	64%	42%
Hoog opgeleid 65+	46%		Beweegt min. 1 uur 5 of meer dagen per week 15- jarigen	57%	45%
Vrouwen 65+	26%		Beweegt min. 1 uur 5 of meer dagen per week 13- en 15- jarigen op VMBO	39%	
Mannen 65+	39%		Beweegt min. 1 uur 5 of meer dagen per week 13- en 15- jarigen op HAVO	44%	
16-17 jarige die wekelijks sporten (ZHZ vs landelijk)	73%	77%	Beweegt min. 1 uur 5 of meer dagen per week 13- en 15- jarigen op VWO	53%	
18-20 jarigen die wekelijks sporten (ZHZ vs landelijk)	67%	69%	Sport wekelijks bij club, vereniging of sportschool, 13 en 15-jarigen	61%	64%
21-25 jarigen die wekelijks sporten (ZHZ vs landelijk)	62%	67%	13- en 15- jarigen die wekelijks actief zijn (sport/bewegen)	85%	86%
			13- en 15-jarige meisjes die wekelijks actief zijn (sport/bewegen)	81%	

Aanvullend is het verschil tussen kinderen van 0-12 jaar die voldoende bewegen onder gezinnen met laagopgeleide ouders (35%) 2 procent met kinderen uit gezinnen met hoogopgeleide ouders (37%). Kinderen, 13 en 15 jaar, op het VWO sporten vaker bij sportclub (75%) dan kinderen op VMBO (62%). Daarnaast zijn 13- en 15-jarigen van leerlingen van het VMBO 83% wekelijks actief ten opzichte van het VWO 90%.

Tijdens coronatijd is er een gezondheidsmonitor onder jongvolwassenen (16-25 jaar) geweest. Hieruit blijkt dat er een dalende lijn bij oplopende leeftijd is als het gaat om voldoende sporten en bewegen in deze doelgroep. Ook bewegen jongens meer dan meisjes. Daarnaast presteert ZHZ onder de landelijke gemiddelden. Alblasserdam is een dorp waarin een grote groep inwoners vanwege geloofsovertuigingen niet in wedstrijdverband sport. Dit kan van invloed zijn op de cijfers.

Cijfers: Kenniscentrum Sport en Bewegen / allecijfers.nl

	Lokaal	Landelijk		Lokaal	Landelijk
Ervaren goede gezondheid	77%	79,1%	Niet-sporters	60%	49,3%
Obesitas (ernstig overgewicht)	17,5%	14,7%	Sportbond lid	22,8%	24%
Stress 18-64 jaar	18,6%	21,2%	Fietsgebruik	24,9%	36,6%
Stress 65+	6,1%	6,5%	Hoog opgeleiden	25%	34%
Jongeren met psychische klachten	28,8%	74,4%	Grijze druk	26,3	33,1
Eenzaamheid 18-65 jaar	43%		Niet-westerse migranten	8,1%	13,7%

Eenzaamheid 65+	50%		Stedelijkheid	Sterk	Matig
Speelplekken	99	72	Beweegvriendelijke omgeving	68	60
			Recreatief groen en blauw	60	63

6. Doelstelling

De doelstelling van het Sportakkoord “Alblasserdam actief, doen we samen” blijft ongewijzigd.

*“Het Sport- en Bewegakkoord Alblasserdam is een middel om met alle deelnemende partijen richting te geven aan de gemeenschappelijke ambities voor een gezond sport- en beweegklimaat voor de inwoners van Alblasserdam. Het Sport- en Bewegakkoord is een duurzame samenwerking, waarin sport- en beweegaanbieders en maatschappelijke organisaties op basis van de eigen en lokale behoeften **meer mensen met plezier willen laten sporten en bewegen**. Partijen laten zich hierbij uitdagen om over hun eigen kaders en grenzen te denken en zo kansen te creëren voor een aantrekkelijk sport- en beweegaanbod waarin iedereen mee kan doen!”*

Aanvullend voor het Sport- en Bewegakkoord 2023-2026 : Sport en Bewegen versterkt Alblasserdam”:

We zetten meer in op het “FUNDAMENT”, de basis op orde; een vitale sport- en beweegsector en voldoende mogelijkheden om te kunnen sporten en bewegen in de binnen- en buitenruimte. Daarnaast zullen we ook het “BEREIK” vergroten. Meer organisaties gaan meehelpen om de doelstellingen te bereiken en door betere communicatie kunnen ook meer inwoners aansluiten. Dit wordt verder versterkt door met een meer integrale aanpak te gaan werken. Tenslotte moet dit leiden tot meer IMPACT van sport en bewegen. Als 10% meer van de inwoners in Alblasserdam structureel gaat voldoen aan de bewegnorm, dan leidt dat jaarlijks gemiddeld tot € 1.761.961 aan maatschappelijke opbrengsten over de hele levensloop van de doelgroep.

Samen willen we, met het herijkte Sport- en Bewegakkoord “Sport en Bewegen Versterkt in Alblasserdam” en de GALA-invulling, een stap maken naar meer gezonde, actieve inwoners in 2040!

7. Ambities per thema

In onze ambities bouwen we verder op de thema’s zoals beschreven in Sportakkoord 1 “Alblasserdam actief, doen we samen”. Hieronder beschrijven we voor elk thema de ‘herijkte’ doelen en richting. Zodat we dit als ons kompas voor de komende jaren kunnen gebruiken.

7a. Inclusie en diversiteit / maatschappelijke waarde van sport en bewegen

Binnen de gemeente wordt in de breedte het gesprek over ‘positieve gezondheid’ ingezet. Hierbij zullen we actief zoeken naar de motivatie van het individu om te sporten en bewegen, om zo vanuit verschillende kanten inwoners naar een actieve gezonde leefstijl te stimuleren. Hierbij sluiten we aan bij de landelijke doelstelling waarbij we streven naar kansgelijkheid voor iedereen. We gaan enerzijds de praktische en sociale toegankelijkheid vergroten. Anderzijds focussen we via aanbod op een aantal specifieke doelgroepen, waarbij we de volgende prioriteiten hebben.

Actieve toeleiding naar sport en bewegen

Voortzetten minimaregeling kinderen en 18+ zodat iedereen kan meedoen.

Sporten is mogelijk voor iedereen, ook voor kinderen en inwoners uit gezinnen die financieel moeilijk kunnen rondkomen. We gaan door en versterken de minimaregelingen met Stichting leergeld, Jeugd op Sport (JOS), 18+ regeling en de stimulering en monitoring naar een passende sport.

1. Volwassenen 55+

Er komt meer laagdrempelig aanbod 55+, dichtbij huis en vrij toegankelijk op basis hun eigen behoefte.

2. Fitgids uitbreiden

De Fitgids wordt uitgebreid, zodat er een sport- en beweegoverzicht is voor iedereen van jong tot oud. Het aanbod wordt daarmee zichtbaarder en toegankelijker. Dit kan onderdeel zijn van een breder communicatieplan om de verschillende doelgroepen te bereiken.

3. Jongeren 12-23 jaar

We maken een gezamenlijk plan hoe we jongeren kunnen vasthouden voor het sporten. Bijvoorbeeld door het

1. Praktische toegankelijkheid

- o Dichtbij huis, in de wijk sporten en bewegen aanbieden.
- o Sport vooral inzetten als middel, minder als doel.
- o Bekendheid www.unieksporten.nl.
- o Stimuleren dat inwoners met beperking kunnen sporten bij een reguliere sportclub. Voorlichting en drempels weghalen om integratie te bevorderen.

2. Sociale toegankelijkheid

- o Overbruggen van taalbarrière bijv. statushouders of ouders met niet-Nederlandse achtergrond.
- o Sport- en beweegdeelname vergroten onder mensen die vanuit hun geloofsovertuiging niet sporten of lid zijn van een vereniging.

Relatie met GALA

- Focus op preventie - ouderen veilig laten sporten en bewegen

aanleggen van QR routes en toestellen in de buitenruimte en het gebruik van rolmodellen. Zien bewegen, doet bewegen.

7b. Gezonde leefstijl jeugd & jeugd vaardig in bewegen

Dit thema richt zich vooral op een gezonde en beweegvaardige jeugd. De samenwerking en afstemming tussen ABC-team, kinderopvang/BSO, onderwijs, verenigingen (sport, cultuur en scouting), GGD en jeugdzorg kan nog beter worden ingericht.

JOGG-aanpak

Sinds 2022 is Alblusserdam JOGG-gemeente waarbij het toewerken naar een gezonde generatie integraal wordt aangepakt. De JOGG-regisseur is actief aangesloten op het Sportakkoord en Gezondheidsakkoord en is mede een verbinder tussen de divers partijen. JOGG speelt specifiek in op een gezonde omgeving voor jeugd en jongeren, zoals specifiek voor sportverenigingen een gezondere sportkantine en rookvrije omgeving. Het is goed om dit in de vitaliteitsscan en de gesprekken met de verenigingen mee te nemen.

Vaardig in bewegen

Er is op scholen aandacht voor bewegend leren en de MQ scan is geïntroduceerd om de motorische vaardigheden van jeugd te monitoren. Hierbij zien we dat bepaalde doelgroepen achterblijven.

Structureel voortzetten

Initiatieven als schoolzwemmen, kaboutersport, kleutergym, koningsspelen, het zomerpaspoort, run-swim-run en de schooltoernooien.

Waar gaan we extra op inzetten in 2023

Overige ideeën voor 2024-2025:

1. Toewerken naar een integraal plan & netwerk voor beweegaanbod op basisschool samen met sportaanbieders

We zetten nog meer in op relatiebeheer (Verenigingsadviseur en ABC-team), samenwerking tussen de verschillende faciliteiten en het faciliteren van activiteiten met als doel kinderen meer en beter te laten bewegen. Zodat zij weten wie ze nodig hebben als ze met hen een activiteit willen organiseren, in samenwerking pleinsport, clinics, sportaanbod BSO e.d. om zo kinderen laagdrempelig kennis te laten maken met verschillende sporten en voor verenigingen een kans om nieuwe leden te werven. De eerste stap is het inventariseren van alle contactpersonen.

2. Vergroten beweegaanbod peuters door Peuter Speel Groep (PSG)

Tijdens de beweeglessen een vakleerkracht LO op de groep zetten voor breed motorische ontwikkeling (Wasko) of een PM'er die wordt opgeleid om peutergym aan te bieden.

3. Sportpaspoort voor kinderen vanaf groep 3

Uitbreiding van het zomerpaspoort. Kinderen kunnen nu in meerdere perioden van het jaar aan verschillende sporten deelnemen. Bijv. ATV biedt 2 tennis clinics aan. Kinderen kunnen zo gedurende het hele jaar kennis maken met de sport.

4. Pleinsport uitbreiden

Iedere dag na schooltijd pleinsport activiteiten aanbieden. Nu gebeurt dit op verschillende scholen. Als er meer activiteiten naschooltijd worden aangeboden kunnen de kinderen zich breed motorisch ontwikkelen en bereik je ook doelgroepen met bewegingsarmoede.

5. Clinics van sportverenigingen op BSO

BSO's willen kinderen kennis laten maken met verschillende sporten via het opgebouwde sportnetwerk in de gemeente (zie punt 1).

6. MQ Scan

Tussenevaluatie gebruik MQ Scan (inzet Sportakkoord 1). Starten van een pilot buitenschools beweegaanbod op 't Nokkewiel en Het Palet. Op termijn de MQ Scan actief inzetten in de ketenaanpak voor het opstellen van extra beweegaanbod, individuele signalering en doorverwijzing naar professionals.

- Uitbreiding zomerpaspoort voor andere doelgroepen, bijv. jongeren en studenten/jongvolwassenen. Deze doelgroepen ook verschillende sporten aanbieden/proeven door samenwerking op sportpark en/of verbreding aanbod.
- Er zijn veel leerlingen die vanwege corona of de sluiting van het zwembad geen zwemdiploma hebben. Is het in aanvulling op het NK zwemmen, niet ook mooi om vanuit het Sportakkoord daar aandacht aan te besteden? Bv inhaalrondes?
- NK schoolzwemmen herintroduceren, gericht op kennismaking zwemmen en zwemvaardiger maken.

7c. Sociaal veilige sport & integriteit

We vinden het belangrijk dat iedereen met plezier kan sporten in een veilige en verantwoorde omgeving bij sportverenigingen en andere sportaanbieders. Integriteit is daarbij een onmisbaar fundament (NOC*NSF).

Sociaal Veilige Sport

In 2026 voldoen alle sportaanbieders aan de basiseisen sociale veiligheid. Dat betekent:

- ✓ Voor alle medewerkers en vrijwilligers wordt een VOG aangevraagd.
- ✓ Elke aanbieder heeft een gedragscode sport opgesteld en gecommuniceerd.
- ✓ Elke vereniging heeft een vertrouwenscontactpersoon aangesteld.
- ✓ Pedagogische scholing / cursus sociale veiligheid voor trainers en coaches.

Door te voldoen aan deze basiseisen creëren we een open en veilige cultuur, waarin je elkaar durft aan te spreken en respectvol met elkaar omgaat. In Alblasserdam vinden we een veilig sportklimaat vanzelfsprekend op de sportclub. Natuurlijk is er meer nodig dan alleen de basiseisen formeel regelen. In Alblasserdam moeten we vooral het gesprek aangaan over *alle* vormen van grensoverschrijding. Dit gaan we als volgt doen:

- Half 2023 wordt er een Vitaliteitsscan afgenomen en gaan de verenigingsadviseur en het kernteam in gesprek de met sportverenigingen. Tijdens deze gesprekken wordt geïnventariseerd waar men voor staat en wat er nodig is. Welke positieve voorbeelden zijn er? Wat willen de sportaanbieders en sportverenigingen hiermee en hoe gaan we dit bereiken?
- Vanaf het najaar 2023 wordt er structureel aandacht gegeven aan de 'sociaal veilige sport' in Alblasserdam. Er komt een werkgroep waarin zowel verenigingen als commerciële partners zijn vertegenwoordigd en expertise van bijv. Jeugdpoint.
- Onderling best practices uitwisselen; mooi voorbeeld is sporten voor hangjongeren, dit omvat ook een stukje gedrag (respect voor elkaar & taalgebruik).
- Verenigingen actief begeleiden en ondersteunen in het voeren van het gesprek.

Elementen Sociaal Veilige Sport

- Uitgaan van normen en waarden "hoe gaan wij met elkaar om". Aansluiting met onderwijs/kinderopvang.
- Geen ruimte voor pestgedrag en discriminatie.
- Signaleringsfunctie: gaat het goed met onze sporters, vrijwilligers en supporters?
- Structureel aandacht in de infrastructuur van de verenigingen om 'sociaal veilige sport' bespreekbaar te maken en te houden.
- We starten bij kinderen, maar het gaat over alle leeftijden.
- Zichtbaar LHBTIQ+ vriendelijke sportverenigingen.
- Positieve benadering 'waar staan we voor'.
- Aandacht voor bijv. de 'Dag van de Scheidsrechter'.
- We willen inzicht krijgen in de belemmerende factoren van deze doelgroepen, zodat er meer passende sporten of sportieve activiteiten worden aangeboden. In het plan sociaal veilige sport wordt ook aandacht aan dit punt geschonken, zodat iedereen zich welkom voelt en er een lage drempel is om te sporten en bewegen.

Integriteit

In Alblasserdam staan we voor een eerlijke, open, veilige, inclusieve en betrouwbare sport. Integriteit gaat over het bevorderen van die waarden, En daarmee ook over het tegengaan van integriteitsschendingen in de sport zoals; corruptie, fraude, grensoverschrijdend gedrag, doping, matchfixing en criminele inmenging. Met alle sportaanbieders gaan we in gesprek over integriteit en bepalen we welke stappen nodig zijn om hier structureel het juiste gedrag/handelen aan te kunnen verbinden.

7d. Vitale sportaanbieders

Vitale sportaanbieders hebben voldoende gekwalificeerd bestuur/kader/vrijwilligers, voldoende leden (en zijn in staat deze leden te behouden) en een gezonde financiële positie. Zij zijn het fundament om sporten en bewegen aan onze inwoners te kunnen faciliteren.

Daarnaast zijn vitale verenigingen/sportaanbieders in staat om samenwerkingen aan te gaan met het sociaal-maatschappelijk veld. Verenigingen hebben een belangrijke maatschappelijke functie als het gaat om sociale cohesie in de samenleving. In dit Sport- en Beweegakkoord willen we daarom expliciet inzetten op Vitale Sportaanbieders.

Clubondersteuning, verenigingsadviseur

Per 1 april 2023 is er in Alblasterdam een verenigingsadviseur gestart. Deze gaat een kartrekkende rol spelen bij het ophalen van de vraag en het inspelen op de behoefte van verenigingen. Half 2023 wordt de verenigingsscan uitgevoerd en zal de verenigingsadviseur samen met de kernteamleden in gesprek gaan met alle verenigingen. Op basis van de behoeften wordt een ondersteuningsplan o.b.v. prioriteiten gemaakt. Hiermee gaan we de toegang, coördinatie en kwaliteit van de clubondersteuning in Alblasterdam verbeteren.. We gaan ook de commerciële sportaanbieders meer betrekken bij de uitvoering van het Sport- en Beweegakkoord, daarmee vergroten we het bereik onder de inwoners van Alblasterdam en de positie van de lokale sport.

Tenslotte wordt verkend hoe de clubondersteuning aan sportclubs optimaal kan worden ingericht op basis de één loket-gedachte zoals omarmd in de landelijke toekomstvisie op clubondersteuning: Sterke clubs dat doe je samen.

Vitaliteitsthema's vanuit kick-off:

- Versterken kader/bestuur: Verenigingen gaan onderzoeken hoe ze kunnen professionaliseren of professionele ondersteuning inzetten en/of bepaalde (bestuurs-)taken kunnen delen.
- Sportbelangen Alblasterdam (SBA) nieuw leven inblazen als regulier overleg tussen sportaanbieders (kernteam).
- Organiseren van het Sportnetwerkcafé waar sportaanbieders hun ideeën rondom sport en bewegen, ledenwerving, vrijwilligersbeleid e.d. kunnen delen en leren van best practices.
- Voldoende leden: Inzet op ledenbehoud en ledenaanwas
 - o Werving doelgroepen 0-10 jaar en 35+.
 - o Behoud & werving doelgroepen 12-18 jaar en 20-35 jaar
- Breder en aantrekkelijker aanbod om te gaan bewegen
 - o Flexibele invulling van lidmaatschappen met diverse sporten (combi-lidmaatschappen, competitief, trainingslid, nieuwe vormen van sportinvulling)
 - o Nieuwe sporten introduceren/omarmen (padel, fitness op vereniging ook e-sports/gamen, urban sports, skaten, skateboards, freerunning, BMX, breakdance, e.d.)

7e. Ruimte voor sport en bewegen

Het Sport- en Beweegakkoord sluit perfect aan bij de ambitie van het college om een fit en groen dorp in de polder te zijn. Dit geeft de sport in Alblasterdam extra kansen en ideeën die hierbij passen. Daarnaast krijgen inwoners in de omgevingsvisie meer inspraak over hoe hun omgeving eruit moet komen te zien. Uiteraard moet ook de binnensport aandacht krijgen. We gaan inzetten op:

Uitbreiding faciliteiten Molenzicht met Beach accommodatie, jeu de boules en kunstgrasveld

De gesprekken met de wethouder voor een veld van 30x140 meter, waarvan 50% voor o.a. beach/jeu de boules en 50% voor kunstgras korfbal worden opnieuw opgestart. Hierbij willen we de kennis uit verenigingen/scholen gebruiken (CKC / Smash / Scholen).

Sportcentrum Blokweer

Er is behoefte aan vervangende nieuwbouw voor sportcentrum Blokweer (2.0). Hierbij redeneren vanuit de gewenste functionaliteit en daarna daarvoor iets bouwen. Ideeën ophalen bij bestaande gebruikers en scholen (worden vanuit weg- en regelgeving verplicht meer aan bewegingsonderwijs te gaan doen) maar aanvullen via verder onderzoek. Er is ruimtetekort omdat de gymlokalen bijna allemaal zijn verdwenen.

Concrete acties:

1. Gesprek op hoofdlijnen met wethouder en de voorzitter BSSA.
2. Werkgroep inrichten voor visieontwikkeling, functionaliteit bepalen en implementatie/realisatieplan (met deelname vanuit gemeente (vastgoedkennis), sportcentrum, nader te bepalen); initiatiefnemer: gemeente Alblasterdam
3. Creatief nadenken over een betere bezetting van de sportaccommodaties in relatie tot andere maatschappelijke initiatieven.

ATV plaatst 4 padelbanen (eind 2023) op Sportpark Souburg

Dit is een privaat initiatief van ATV. De gemeente ondersteunt dit initiatief door de groenvoorziening rondom het terrein en de bereikbaarheid van het clubhuis (de brug tussen clubhuis en padelsterrein) te verbeteren / te vernieuwen.

Daarnaast is het belangrijk dat er aandacht is voor:

- Duurzaamheid van de Sportparken Souburgh en Molenzicht. Souburgh wordt momenteel ondersteund door een duurzaamheidsregisseur.
- Veilige bereikbaarheid sportpark Souburgh (wellicht een tunnel onder Edisonweg).
- Betere toegangsbeveiliging van Sportpark Souburgh (vandalisme en (mis-)gebruik van velden).
- Meer toegankelijke beweegmogelijkheden voor volwassenen in de groene omgeving/buitenruimte, ook wandelen en fietsen
- Aansluiten bij beleidsplan speeltuinen m.b.t. openbare speel- en beweegruimte

8. Communicatie

In 2023 maakt het kernteam een communicatieplan. De communicatie en PR richting partners, maar ook richting inwoners is een belangrijk aandachtspunt. Voor inwoners van Alblasserdam om beter duidelijk te maken waar we mee bezig zijn en wat onze successen zijn. Voor mogelijke partners zodat er een structuur en cultuur ontstaat waarin iedereen actief mee doet! Hiermee gaan we actief de het bereik en de impact van het Sport- en Bewegakkoord vergroten.

9. Financiën en inzet BRC

De gemeente Alblasserdam zet vanuit de BRC-regeling verschillende functionarissen in, deze vallen samen onder het zogenoemde ABC-team (Alblasserdam Beweeg Cultuurteam). Het gaat hierbij om twee buurtsportcoaches, twee cultuurcoaches, een natuurcoach, een leescoach en een verenigingsadviseur / coördinator sport- en preventie. Hieronder staat hoeveel uren/fte's de functionarissen worden ingezet en welke focus uit het nieuwe Sport- en Bewegakkoord zij meenemen in hun dagelijkse werkzaamheden:

- De twee buurtsportcoaches (2 fte), richten zich op meerdere thema's, activiteiten en doelgroepen. Het zwaartepunt ligt echter bij: 7a. Inclusie en diversiteit / maatschappelijke waarde van sport en bewegen, 7b. Gezonde leefstijl jeugd & jeugd vaardig in bewegen (o.a. JOGG) & 7e. Ruimte voor sport en bewegen.
- De twee cultuur coaches (samen 8 uur per week) houden zich bezig met cultuureducatie en cultuurparticipatie, onder andere op de basisscholen in het dorp. Hun focus ligt op cultuur, maar zij werken ook integraal samen met de andere functionarissen binnen het ABC-team. Ze werken niet direct vanuit een ambitie vanuit het Sport- en Bewegakkoord, maar ze haken wel aan op de eerder benoemde thema 7a. en 7b. in het kader van positieve gezondheid.
- De natuurcoach (ca. 10 uur per week) organiseert eigen activiteiten die goed aansluiten bij thema's 7a en 7b. Stimuleren van een gezonde levensstijl, samen dingen doen in combinatie met samen bewegen, juist voor de doelgroepen die minder in wedstrijdverband willen sporten en bewegen.
- De leescoach (beperkte aantal uren per jaar), sluit aan op bestaande activiteiten, door bijvoorbeeld een voorleesactiviteit aan te bieden. Ze stimuleert kinderen om (mentaal) gezonde keuzes te maken, waardoor er een link is met thema 7a in het kader van positieve gezondheid. Daarnaast bevordert de functionaris de verbinding tussen sporten/bewegen en ook educatie/cultuur/leesvaardigheid.
- De verenigingsadviseur/coördinator sport & preventie (16 uur per week) heeft in zijn takenpakket verenigingsondersteuning en de taken als coördinator sport en preventie. Zijn focus ligt op de thema's 7c. Sociaal veilige sport & integriteit en 7d. Vitale sportaanbieders.

10. Borging en monitoring

Het kernteam Sportakkoord heeft een vaste overlegstructuur/agenda/jaarplanning, heldere taken en verdeling van rollen/verantwoordelijkheden en heldere en transparante processen. Op deze basis daarvan wordt voortgeborduurd en wordt de diverse samenstelling van het kernteam periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Het kernteam nu aangevuld met de verenigingsadviseur, **Ruben van Zeijl** (rvanzeijl@teamsportservice.nl), die de rol van aanjager en **coördinator sport en preventie** op zich neemt. Hiermee kan het kernteam nog slagvaardiger worden en het bereik vergroten door goede verbinding/afstemming met de andere gezondheidsthema's en beleidsterreinen in het kader van de integrale aanpak Brede SPUK/GALA.

Het kernteam gaat het bereik & impact vergroten door overleggen SBA te agenderen en sportnetwerkcafé structureel te organiseren. Hiervoor komt een jaarplanning.

De kernteam gaat de impact van het monitoren door halfjaarlijkse evaluatiemomenten in te lassen (via de evaluatie app), evaluaties uit te zetten, maar ook aantal KPI's te bepalen. Deze moeten SMART geformuleerd worden, meetbaar en vergelijkbaar zijn, maar bovendien op basis van doelstellingen gedefinieerd. Deze worden elk jaar in een activiteitenplan uitgewerkt en op basis van resultaten activiteiten ieder jaar aangepast met de PDCA-cyclus. Het Sport- en Bewegakkoord is een levend akkoord waarmee we een aantal zaken structureel willen inbedden, maar ook flexibel zijn om in te kunnen spelen op trends en ontwikkelingen. Hierbij zullen we actief de jaarlijkse trends en cijfers monitoren. Op basis daarvan kunnen we de koers en focus gericht bijsturen.

11. Bijlagen

- ✓ Betrokken partijen bij het Sport- en Bewegakkoord
- ✓ Sportakkoord 1: "Alblasserdam actief, doen we samen"

Bijlage 1: Betrokken partijen bij het Sport- en Beweegakkoord

Het herijkte Sport- en Beweegakkoord is gerealiseerd vanuit input en betrokkenheid van de wethouders sport en sociaal domein en vele Alblasserdamse organisaties en waaronder:

Albasserdams Beweeg en Cultuur Team (ABC)
Alblasserdamse Tennisvereniging
Albasserwaardse hockeyvereniging Souburgh
Atletiekvereniging A.A.A.
Badmintonclub Alblasserdam
Beheer Stichting Sport Alblasserdam (Blokweer)
Biljartvereniging H.W.A.
Bibliotheek AanZet
CDA
Christen Unie
D66
Fit Everywhere
Gemeente Alblasserdam
GGD ZHZ (JOGG)
Global Fitness
Hockeyclub Souburgh
IKC Het Palet
IKC 't Nokkenwiel
Jeugd Punt
KDO Gymnastiekvereniging
Korfbalvereniging CKC Kinderdijk
Onderwijsgroep Zuid-Hollandse Waarden
Scouting Alblasserdam
Stichting Welzijn Alblasserdam
Voetbalvereniging Alblasserdam
Voetbalvereniging De Alblas
Volleybalvereniging Smash '66
WASKO Kinderopvang
ZPC Wiekslag